

Statsrevisorernes sekretariat
Christiansborg
DK-1240 København K

Finansministeren
11. december 2014

Finansministerens redegørelse vedrørende Statsrevisorernes bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om revision af statsregnskabet for 2013

I det følgende redegøres for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning til Statsrevisorerne om revision af statsregnskabet for 2013 og Statsrevisorernes bemærkninger giver anledning til.

Tværgående emner

FM bør uddybe sin vejledning til virksomhederne

Rigsrevisionen har undersøgt fratrædelsesaftaler i staten og har på den baggrund anbefalet, at der i Finansministeriets personaleadministrative vejledning (PAV) foretages en uddybning af den skriftlige vejledning til virksomhederne om adgangen til at indgå fratrædelsesaftaler.

Moderniseringsstyrelsen har oplyst mig om, at en uddybning af afsnittet i PAV om adgangen til at indgå aftalt fratræden forventes indsat ved den næste PAV-revision i sommeren 2015. Formålet med vejledningen vil være at give virksomhederne en beskrivelse af forhold, der bør indgå i overvejelserne, når spørgsmålet om eventuel indgåelse af en aftalt fratræden samt fastlæggelse af vilkårene i en sådan aftale skal vurderes. Beskrivelsen skal understøtte virksomhedernes forpligtelse til at udøve sparsommelig forvaltning af lønmidlerne.

Ledelsesinformation er bedst i de ministerier, der har et samlet koncept

Jeg tager Rigsrevisionens bemærkning om, at Finansministeriets ledelsesinformation til brug for departementets interne styring, til brug for departementets tilsyn samt koncernens overordnede ledelse har det rette omfang og den rette relevans, til efterretning.

Jeg noterer mig også, at Rigsrevisionen finder, at ingen af de seks gennemgåede ministerområder – hvoraf Finansministeriet er det ene – havde en tilstrækkelig ledelsesinformation om kobling mellem økonomi og opgaver.

Moderniseringsstyrelsen har dertil oplyst mig, at Finansministeriet fortsat vil have fokus på videreudvikling af relevant ledelsesinformation.

Gennemgang af § 7. Finansministeriet

Opfølgning på forsinket regnskabsaflægning og uklare snitflader

Rigsrevisionen har fulgt op på sagen om forsinkede regnskabsaflægninger fra 2012 og finder det tilfredsstillende, at alle Finansministeriets årsrapporter fra 2013 er afgivet rettidigt, hvilket jeg også bemærker med tilfredshed.

Moderniseringsstyrelsen har vedrørende snitflader tilkendegivet, at de forventer, at beskrivelsen af opgavesplittet mellem Koncernøkonomi og koncernens institutioner foreligger senest i februar 2015.

Rigsrevisionen finder det ikke tilfredsstillende, at Finansministeriets Koncernrevisions afsluttende notater var fremsendt i endelig form knap en måned forsinket i forhold til deadline 1. maj 2014.

Finansministeriets Koncernrevision har oplyst, at der er taget initiativer til at overholde Rigsrevisionens fremrykkede deadline, herunder i forhold til lettere rapportering og mere løbende udførelse af revision. Der følges op på disse initiativer i bl.a. Finansministeriets driftsledelse.

Mangelfuld håndtering af ændret regnskabspraksis og konstaterede fejl i årsrapporter fra flere virksomheder

Rigsrevisionen finder, at ændringerne i regnskabspraksis burde være oplyst og behandlet i henhold til det gældende regelsæt. Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen vurderer, at uanset de konstaterede fejls væsentlighed for regnskaberne rigtighed, bør oplysninger om større og konstaterede fejl omtales i årsrapporten. Jeg tager Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning.

Moderniseringsstyrelsen har i den anledning oplyst mig, at Finansministeriets Koncernøkonomi vil sikre en ensartet regnskabspraksis i virksomhederne i Finansministeriets koncern i 2014, således at Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning følges uden afvigelser og dispensationer.

Medarbejdere i Statens Administration havde fuld råderet over pensionsystemet

Rigsrevisionen har konstateret væsentlige svagheder i kontrollerne i pensionssystemet i 2013 og påpeget fejlen i marts 2014. Rigsrevisionen fandt det desuden ikke tilfredsstillende, at Statens Administration i august 2014 fortsat ikke havde kontrolleret indtastningerne i systemet.

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen har bemærket Statens Administrations efterfølgende ændringer, herunder at man to gange har gennemgået de 146 indtastninger i pensionssystemet, og at man også har dokumenteret

gennemgangen, og at Rigsrevisionen finder Statens Administrations ændringer i kontrolrutinerne nødvendige. Statens Administration har i den forbindelse tilkendegivet, at man fortsat vil følge denne fremgangsmåde for at undgå uretmæssige udbetalinger.

Fortsat manglende funktionsadskilt kontrol ved Økonomiservicecentrets udbetaling af tilskud mv. via den generiske integrationssnitflade.

Rigsrevisionen finder det ikke tilfredsstillende, at der stadig ikke er tilvejebragt en funktionsadskilt kontrol til grunddokumentation fra kunderne, som kan sikre korrekt udbetaling af tilskud via den generiske integrationssnitflade (GIS), selvom Statens Administration blev gjort opmærksom herpå i 2012.

Statens Administration har oplyst mig, at status for implementeringen af den systemunderstøttede kontrol af udbetalinger via GIS på nuværende tidspunkt er:

- At identifikationen nu er afsluttet, og der i alt er identificeret 50 datastrømme, hvoraf 11 vurderes at være uaktuelle.
- At der således er identificeret 39 aktive GIS-datastrømme i ØSC-regi, der fører til udbetaling. Heraf er 21 implementeret og i drift. 18 datastrømme er således udestående – heraf er hovedparten i implementeringsproces og ventes afsluttet snarest. Ejerne af de datastrømme, der betegnes som udestående, er kontaktet igen i oktober 2014 med henblik på, at de skal sikre, at de datastrømme tilpasses kravene, der understøtter automatiseret betalingskontrol.
- At Statens Administration forventer at have implementeret automatiseret betalingskontrol for alle 39 datastrømme senest medio 2015.
- At der i 2015 gennemføres manuelle kontroller af de datastrømme, der ikke pr. 1. januar 2015 er systemunderstøttet, og at denne manuelle kontrol foretages på baggrund af en systematiseret, risikobaseret tilgang. Manuel kontrol for datastrømme vil fortsætte indtil datastrømme er systemunderstøttet og kan overgå til automatisk betalingskontrol.

For så vidt angår de automatiserede datastrømme har Statens Administration endvidere oplyst, at man sammen med Moderniseringsstyrelsen har iværksat et fælles arbejde, som sikrer en bagudrettet afdækning af GIS-datastrømme for 2013 og 2014. Det forventes, at der ultimo 2015 er foretaget stikprøver af samtlige datastrømme for årene 2013-2014 ud fra en systematiseret, risikobaseret tilgang.

Arbejdet med løsning af udfordringen omkring udbetalinger gennem GIS har stor fokus og bevågenhed i Finansministeriets concern.

Modernisering af forældede it-systemer i Statens Administration forløber planmæssigt

Rigsrevisionen konstaterer, at Statens Administration har implementeret selvbetjeningsløsninger for studielånssystemet som lovet i 1. kvartal 2014.

Jeg finder det tilfredsstillende, at moderniseringen af forældede it-systemer forløber planmæssigt.

Manglende oplysning om ændret regnskabspraksis for håndtering af softwarelicenser i Statens It.
Rigsrevisionen finder det uheldigt, at Statens It ikke har foretaget de foreskrevne korrektioner af primosaldi for aktiver og passiver i regnskabet for 2013 i forbindelse med den ændrede regnskabspraksis for håndtering af årlige licensbetalinger.

Jeg tager til efterretning, at Rigsrevisionen finder, at sagen kan afsluttes fra og med 2013. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Finansministeriets Koncernøkonomi har udarbejdet retningslinjer for, hvordan der periodiseres i virksomhederne i Finansministeriets koncern, således at en gentagelse af problemstillingen kan undgås.

Ikke tilstrækkelig forbedring af it-sikkerheden i Statens It

Jeg finder det tilfredsstillende, at Rigsrevisionen vurderer, at den samlede sikkerhedsplan for 2014/2015 samt Statens Its ISO27001-certificering samlet set kan medvirke til at fastholde fokus på arbejdet med at forbedre it-sikkerheden. Ligeledes finder jeg det tilfredsstillende, at Rigsrevisionen vurderer, at Statens Its sikkerhedsopdatering af servere og infrastruktur på de fælles løsninger via SIA-plattformen (Statens it-arbejdsplads) fungerer tilfredsstillende.

Jeg noterer mig dog også, at Rigsrevisionen finder, at der på visse områder fortsat er væsentlige svagheder i it-sikkerheden. Statens It har på disse områder oplyst mig om:

- At dele af den tekniske beredskabsplan testes inden udgangen af 2014 samt at der udarbejdes en løbende plan for test af den tekniske beredskabsplan.
- At der er igangsat et pilotprojekt med Konkurrence- og forbrugerstyrelsen med henblik på at etablere en ressourceeffektiv metode, som kunderne kan benytte til at sikre, at deres fagsystemsoftware sikkerhedsopdateres løbende. Erfaringerne fra dette projekt kan overføres til den øvrige kundekreds.
- At man har udarbejdet et overblik over servere og databaser, der bør sikkerhedsopdateres. Overblikket er udarbejdet på kundeniveau og blev fremsendt til kunderne i november 2014. Statens It vil i samarbejde med kunderne lægge en plan for de afledte sikkerhedsopdateringer.
- At vejledningsmateriale og koncept for databehandleraftaler foreligger og blev præsenteret for Statens Its kunder på en workshop i oktober 2014. Derudover tilbyder Statens It den enkelte kunde rådgivning i forbindelse med udarbejdelse af databehandleraftalerne.

- At man har udarbejdet en rådgivningspakke til kunderne vedrørende overgangen til ISO27001. Denne er præsenteret på et gå-hjem-møde i oktober 2014. Desuden blev der afholdt workshops for alle kunderne i efteråret 2014.
- At man løbende følger op på Rigsrevisionens observationer, herunder manglende beskyttelse af databaser og systemsoftware samt mangelfuld efterkontrol af backupkørsler. Dette gennemføres i samarbejde med kunderne som en del af sikkerhedsplanen for 2014/2015.

Rigsrevisionen finder, at Statens It bør være mere opsøgende overfor kunderne og oplyse dem om de risici, der er forbundet med ikke at få testet reetablering af væsentlige fagapplikationer og med manglende sikkerhedsopdatering. Statens It har oplyst mig om, at den løbende dialog med kunderne er blevet skærpet bl.a. med etableringen af fire komiteer, hvor kunderne er repræsenteret på kontorchefniveau. Emnerne drøftes således bl.a. på de kvartalsvise møder i Teknikkomiteen samt i Informationssikkerhedskomiteen. Derudover er der løbende dialog mellem kunderne og deres it-driftspartner med udgangspunkt i den månedlige driftsrapportering.

Rigsrevisionen finder, at forbedringerne af it-sikkerheden fortsat ikke er tilstrækkelige, ligesom fremdriften på området ikke har været tilstrækkelig. Jeg kan dertil oplyse, at Statens It vil fortsætte den tætte dialog med Rigsrevisionen og kunderne om forbedring af it-sikkerheden.

Jeg vil endelig henlede opmærksomheden på, at Statsrevisorerne i deres bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om revision af statsregnskabet for 2013 under punktet ”Ministeriernes opfølgning på tidligere bemærkninger” bemærker, at ”Statens It endnu ikke har fulgt tilstrækkeligt op de væsentlige svagheder i it-sikkerheden, som Rigsrevisionen påpegede ved revisionen af statsregnskabet for 2008”. Jeg skal til dette for en god ordens skyld bemærke, at Statens It først blev etableret i 2010, og at bemærkningen – som det også anføres i beretningen under punkterne 23 hhv. 97 – adresserer, at Rigsrevisionen har fulgt en sag om implementeringen af Statens It siden revisionen af statsregnskabet for 2008, og de seneste to år har peget på mangler ved it-sikkerheden i Statens It. Rigsrevisionen udtaler på den baggrund en kritik af manglende fremdrift på baggrund af den nævnte periode. Jeg henviser i den forbindelse til gennemgangen ovenfor.

Manglende færdiggørelse af en fælles offentlig standard for styring af it-sikkerheden i Statens It.

Rigsrevisionen afventer Statens Its evaluering af de fælles offentlige standarder for informationssikkerhed, it-risikoanalyse og -vurdering samt it-beredskab, der kan støtte virksomhederne ved tilslutning til Statens It. Statens It har oplyst mig om, at der i oktober og november 2014 blev afholdt workshops med de kunder, der ønskede det. På baggrund af disse workshops vil Statens It foretage en evaluering

af det udarbejdede aftale- og vejledningsmateriale. Evalueringen foreligger inden udgangen af 2014.

Jeg fremsender også et eksemplar af min redegørelse til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon